

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

TRGOVAČKI SUD
U ZAGREBU
PRIJELIČENO

21-10-2021

postupak neposredno
poni priloga
postupak

Broj: Rev 1920/2019-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Mirjane Magud predsjednice vijeća, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća i suca izvijestitelja, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća, Goranke Barać-Ručević članice vijeća i Damira Kontreca člana vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice Stečajne mase Rubik d.o.o. - u stečaju (OIB 79632358438) iz Zagreba, Hegedušićeva b.b., koju zastupa stečajni upravitelj Petar Popović, a njega punomoćnik Milan Mileusnić, odvjetnik u Zagrebu protiv I. tuženice Plinare istočne Slavonije d.o.o. (OIB 16423775522) iz Vinkovaca, Ohridska 17, koju zastupaju punomoćnici Josip Šurjak i Tonči Ravlić, odvjetnici u Zagrebu i II. tuženika Grada Vukovara (OIB 50041264710) iz Vukovara, Dr. Franje Tuđmana 1, kojeg zastupa punomoćnica Gordana Vrandečić, odvjetnica u Osijeku, radi isplate, odlučujući o reviziji I. tuženice protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2345/2017-3 od 28. studenoga 2018., kojom je potvrđena i preinačena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2814/2015-25 od 26. siječnja 2017., u sjednici održanoj 16. lipnja 2021.,

presudio je:

Odbija se revizija I. tuženice kao neosnovana.

Obrazloženje

1. Presudom suda prvoga stupnja odbijen je tužbeni zahtjev upravljen na isplatu iznosa od 501.330,13 kuna s pripadajućim zateznim kamatama (točka I. izreke) te tužbeni zahtjev upravljen na utvrđenje prava suvlasništva i izdavanja tabularne isprave (točka II. izreke). Odlučeno je o troškovima postupka (točke III., IV., V. i VI. izreke).
2. Presudom suda drugoga stupnja odbijena je žalba tužiteljice i potvrđena je prvostupanjska presuda u odnosu na II. tuženika. Preinačena je u odnosu na I. tuženicu te je istoj naloženo isplatiti tužiteljici iznos od 501.330,13 kuna s pripadajućim zateznim kamatama. Sukladno tome preinačena je i odluka o troškovima postupka u odnosu na I. tuženicu.
3. Protiv presude suda drugoga stupnja I. tuženica je podnijela reviziju na temelju odredbe čl. 382. st. 1. toč. 1. i 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine",

broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13 i 89/14 - dalje: ZPP) zbog pogrešne primjene materijalnog prava i bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a. Predlaže preinačiti pobijanu presudu u korist I. tuženice. Traži naknadu troškova za sastav revizije.

4. Odgovor na reviziju nije podnesen.

5. Revizija nije osnovana.

6. Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u smislu odredbe čl. 392.a st. 1. ZPP-a samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

7. Prije svega I. tuženici valja odgovoriti da drugostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a. I. tuženica kao bitnu povredu ističe tvrdnju da sud drugoga stupnja nije naveo zakonski propis temeljem kojega je prihvatio tužbeni zahtjev. Takva tvrdnja nije osnovana. Naime, u konkretnoj je pravnoj stvari izvor prava za razrješenje spornog odnosa ugovor između tužiteljice i I. tuženice, a ne zakonske odredbe. Sud drugoga stupnja je upravo na temelju takvog ugovora, kao izvora prava, i donio pobijanu presudu. Stoga je takvo pozivanje I. tuženice na ovu povredu parničnog postupka neosnovano.

8. Sud prvoga stupnja odbija tužbeni zahtjev upravljen na isplatu u bitnome zaključujući da I. tuženica ugovorom nije preuzela obvezu isplate već da su takvu obvezu preuzeli budući korisnici plinske mreže. Tužbeni zahtjev upravljen na utvrđenje prava suvlasništva i izdavanja tabularne isprave odbija zaključujući da I. tuženica nije pasivno legitimirana.

9. Sud drugoga stupnja preinačuje prvostupanjsku presudu u dijelu u kojem je odbijen zahtjev za isplatu spram I. tuženice i nalaže joj isplatu. Svoju odluku u bitnome temelji na zaključku da je ugovorom i aneksom ugovoru I. tuženica preuzela obvezu na isplatu. Takav zaključak obrazlaže time što je tužiteljica na temelju ugovora o prodaji prirodnog plina od 20. travnja 2000. i aneksa tom ugovoru od 29. svibnja 2000. uložila sredstva u financiranje izgradnje javnog plinovoda u iznosu od 767.810,29 kuna; pri čemu se na temelju aneksa ugovoru I. tuženica obvezala priznati tužiteljici iznos od 501.330,13 kuna (razlika između troškova materijala i naknade za izgradnju javne plinske mreže) kroz buduću potrošnju plina i platiti njegovo učešće u izgradnji plinske mreže do pokrivanja cjelokupnog iznosa. Nadalje, sud drugoga stupnja zaključuje da na obvezu I. tuženice ne utječe činjenica gubitka koncesije jer da je na nju I. tuženica mogla i trebala računati te da gubitak koncesije ne može biti razlogom oslobođenja I. tuženice od preuzete obveze.

10. U reviziji I. tuženica u bitnome ističe dvije okolnosti zbog kojih smatra da nije u obvezi platiti dosuđeni iznos. Prvo, osporava postojanje obveze na isplatu jer da ista ne proizlazi iz ugovora. Drugo, a pod pretpostavkom postojanja obveze, ističe nemogućnost ispunjenja iste prema odredbi čl. 373. Zakona o obveznim odnosima

("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18, dalje: ZOO/06) i potrebu primjene odredbe čl. 1111. ZOO-a/06.

10.1. U odnosu na postojanje obveze valja polaziti od ugovora i aneksa ugovoru kao izvora prava za razrješenje spornog odnosa između stranaka. Činjenice sklapanja ugovora i aneksa ugovoru između stranaka nisu sporne. Pri tome se posebno valja osvrnuti na članak 10. Ugovora o prodaji prirodnog plina od 20. travnja 2000. koji je članak izmijenjen aneksom ugovoru od 29. svibnja 2000. Tim člankom, u stavku prvome, je prvenstveno utvrđeno da je I. tuženica sudjelovala u financiranju materijala za izgradnju javnog plinovoda s ukupnim iznosom od 935.830,13 kuna a za što je oslobođena plaćanja naknade u iznosu od 434.500,00 kuna. Istim je člankom, u stavku drugome, ugovoreno da su stranke suglasne da se razlika između troškova materijala i naknade za izgradnju javne plinske mreže u iznosu od 501.330,13 kuna I. tuženici prizna kroz buduću potrošnju korisnika koji će se priključiti prema odluci Županijskog poglavarstva Županije Vukovarsko-srijemske i platiti učešće u izgradnji plinske mreže I. tuženici do pokrivanja cjelokupnog iznosa. Ovaj članak ugovora ima složenu pravnu arhitekturu pa ga u tom smislu valja i sagledavati i tumačiti radi utvrđivanja postojanja obveze I. tuženice. Prije svega valja naglasiti da je ugovor sklopljen između tužiteljice i I. tuženice. Dakle, samo te strane ugovora mogu njime preuzimati obveze i ostvarivati prava. Stoga nije osnovana revizijska tvrdnja o tome da bi obveznici isplate zapravo bili korisnici koji će se priključiti na plinsku mrežu. To iz razloga što oni nisu stranke ugovora pa ne mogu preuzimati obveze spram bilo koje ugovorne strane. Nije dvojbeno da je tužiteljica svoju obvezu iz ugovora ispunila i sudjelovala u financiranju plinske mreže. Isto tako iz ugovora jasno proizlazi da su ugovorne strane suglasno utvrdile da se iznos od 501.330,13 kuna prizna tužiteljici. Dakle, taj je iznos priznat od strane I. tuženice kao ugovorne strane. Takvim je priznanjem i po ocjeni ovoga suda ustanovljena obveza I. tuženice na isplatu. Naime, njena je obveza time izvorna jer je ustanovljena kao protučinidba obvezi tužiteljice budući se radi o dvostranoobveznom ugovoru. To što je I. tuženica taj iznos namjeravala isplatiti kroz uplate koje bi primala od korisnika ne utječe na postojanje obveze već predstavlja način prikupljanja novca za isplatu koji se tužiteljicu kao ugovornu stranu ne tiče niti se time umanjuje ili gubi njezino pravo na isplatu. Dakle, izvorna obveza I. tuženice na isplatu postoji jer je kao takva, zbog svega gore iznesenoga, ugovorena.

10.2. I. tuženica se poziva na nemogućnost ispunjenja obveze koja je predviđena odredbom čl. 373. st. 1. ZOO-a/06. Ovdje prije svega valja navesti da je sporni pravni (obvezni) odnos nastao u vrijeme važenja ranijeg Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01 i 35/05, dalje: ZOO/91) pa se taj Zakon i primjenjuje na temelju odredbe čl. 1163. st. 1. ZOO-a/06. Dakle, valja primijeniti odredbu čl. 137. st. 1. ZOO-a/91. Te dvije odredbe u suštini se razlikuju samo terminološki. Naime, odredba čl. 137. st. 1. ZOO-a/91 govori o nemogućnosti ispunjenja ugovorne obveze zbog događaja za koji nije odgovorna niti jedna ugovorna strana. Odredba čl. 373. st. 1. ZOO-a/06 pak govori o izvanrednim vanjskim događajima koji se u vrijeme sklapanja ugovora nisu mogli predvidjeti, niti ih je ugovorna strana mogla spriječiti, izbjeći ili otkloniti te za koje nije odgovorna ni jedna ni druga strana. Dakle, obje odredbe reguliraju tzv. naknadnu nemogućnost ispunjenja za koju ne postoji odgovornost ugovornih strana. Premda

odredba čl. 137. st. 1. ZOO-a/91 to izričito ne navodi u tim se slučajevima zapravo radi o višoj sili. Pojam više sile ZOO/91 (kao uostalom i ZOO/06) ne određuje. Pod tim pojmom podrazumijeva se događaj koji je nepredvidljiv, neizbježiv, neotklonjiv i vanjski. Dakle, da bi se I. tuženica mogla osloboditi svoje obveze zbog nemogućnosti ispunjenja za koju ne odgovara gubitak ovlaštenja na distribuciju plina trebao bi biti upravo događaj koji bi sadržavao sve elementa više sile. Međutim, taj događaj svakako nije bio nepredvidljiv. To iz razloga što svaki korisnik određenog ovlaštenja može i mora predvidjeti mogućnost gubitka istoga i s time računati u svome radu. Stoga se pozivanje I. tuženice na ovu okolnost koja bi ugasila njenu obvezu ukazuje neosnovanim.

11. Zbog navedenoga je u pobijanoj odluci pravilno primijenjeno materijalno pravo iz ugovora pa je reviziju valjalo odbiti kao neosnovanu (čl. 393. ZPP-a).

Zagreb, 16. lipnja 2021.

Predsjednica vijeća:
Mirjana Magud

Dokument je elektronički potpisan:

MIRJANA MAGUD

Vrijeme potpisivanja:

20-10-2021

14:32:08

DN:

C=HR

O=OPKODNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97+1300488232303530363335323638

U=ZAGREB

S=MAGUD

O=MIRJANA

O=MIRJANA MAGUD

Broj zapisa: eb2fe-83f18

Kontrolni broj: 02941-09986-97ec4

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=MIRJANA MAGUD, L=ZAGREB, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, Vrhovni sud Republike Hrvatske potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.